

Z PERA STAROSTKY OBCE

Možno pri čítaní tohto článku, prežívame ďalší horúci deň. Symboly leta – voda, teplo, slnko nás na jednej strane tešia, no i vedľa potrápiť. Momentálne nás trápí veľké sucho a hoci sa tešíme z pár dní oddychu, pociťujeme, že nám začína chýbať to najvzácnejšie – voda. Voda pre rastliny, voda v studniach, voda v menších potokoch. Začínajú sa výraznejšie prejavovať klimatické zmeny. Zrejme všetci si dôsledky týchto zmien uvedomujeme a mnohí známi ľudia častejšie apelujú na svetových lídrov, aby neprehliadali klimatické zmeny. Často si myslíme, že nám je ťažko ovplyvniť počasie, no určite vieme, že za týmito klimatickými problémami stojí človek. Každý z nás však dokáže pomôcť svojou trochou.

Aj z tohto dôvodu sme sa rozhodli v našej obci zeleňovať obecné plochy. Začali sme pri zdravotnom stredisku a pri stavebninách, kde v týchto dňoch dokončujeme vybudovanie trhového priestoru. Má slúžiť nielen trhovníkom na predaj tovaru, a tým uvoľniť priestor pred obecným úradom a poštou, čo je z hľadiska bezpečnosti viac než akútne. Okrem toho je tento priestor plánovaný na uskutočnenie vianočných trhov a iných podobných aktivít. Niektorí si neviete predstaviť, že sa trhové miesto presunie o pár metrov ďalej. No je to len o zvyku. Prístup je z obidvoch častí obce a veríme, že oceníte väčší priestor a hlavne bezpečnosť. V uplynulom období sme dokončili vybudovanie chodníka v časti Zemianske Lieskové, dokončili sme úpravu priestoru pri kaplnke Najsvätejšej Trojice, ktorá bola posvätená a požehnaná našimi páni farármi. V časti Dolina sme začali s úpravou detského a mládežníckeho ihriska a v parku Jána Smreka sme začali s úpravou okolitého priestoru. Nie je to jednoduché, pretože ako všetci vieme, v tejto neľahkej dobe neustále stúpajú ceny za energie, materiály, služby, práce...

V týchto dňoch prebieha rekonštrukcia hasičskej zbrojnice, pripravujeme rekonštrukciu zdravotníckej v priestoroch školskej jedálne a čakáme na výsledky vyhodnotenia viacerých projektov z Enviroföndu a z EÚ. Pred pár dňami bola podpísaná úverová zmluva so ŠFRB, ktorý nám poskytne financie, na prestavbu budovy bývalej materskej školy na Zariadenie pre seniorov. Vznikne nielen 40 miest pre starších a imobilných občanov – klientov zariadenia, ale aj 20 pracovných miest pre personál. Od polovice augusta začne prebiehať rekonštrukcia osvetlenia v celej obci. Okrem odstránenia problémov s výpadkami svietenia pri väčších vetroch, prinesie i úsporu financií súvisiacu so zvyšovaním cien energií.

Som veľmi potešená, že v týchto dňoch sme získali Osvedčenie o priznaní štatútu registrovaného sociálneho podniku, ktorý sa bude podieľať v prvom rade na údržbe obce a jeho postupným rozširovaním pribudnú služby aj pre občanov. V minulosti takto fungovali prevádzkové obecné podniky.

V našej práci sa stretávame aj s menej pozitívnymi správami. Opäť musíme s ľútosťou skonštatovať, že vybudovanie oddychovej zóny pri futbalovom ihrisku pre malých, mladých a starších občanov našej obce, sa z dôvodu neustáleho podávania námietok zo strany niektorých spoluobčanov, muselo odsunúť, napriek tomu, že táto plocha je v územnom pláne obce zadefinovaná práve na tieto účely. Hoci sme získali dotáciu z projektu MAS na rekonštrukciu priestorov Pamätnej izby Jána Smreka, jej využitie sa spomalí z dôvodu odstúpenia vysúťaženej firmy z jej realizácie a následného vypísania novej verejnej súťaže. Napriek týmto problémom sa nevzdávame a pokračujeme v ich odstraňovaní.

Kultúrnym, spoločenským a športovým aktivitám na jar a v lete bolo v našej obci dopriate. Komisia kultúry a športu pripravila viacero podujatí, na ktorých sme sa

mali možnosť stretnúť, porozprávať a zabaviť. Či už to bola Turistka chotárom obce, Stavanie mája, Deň matiek, Deň detí... Deti strávili na začiatku prázdnin Noc v knižnici a čaká ich letný tábor. Podporili sme podujatie „Gulášparáda“ a v najbližších dňoch podporíme podujatie „Stretnutia heligonkárov“. Koncom leta pripravujeme Deň obce a tešíme sa nielen na hlavný a sprievodný program, ale najmä na spoločné stretnutia.

Na tomto mieste by som vás chcela informovať o zmenách v triedenom odpade, ktoré sa chystajú od 1. 1. 2023. Vďaka zmenám, by mala mať každá domácnosť a každý bytový dom nádoby na triedenie odpadu na papier, plasty, obaly z kovu a kompozitné obaly na báze lepenky. Verím, že ak takáto zmena nastane, bude prínosom nielen pre vás, milí občania, tým, že bude dostupnosť triedenia priamo v domácnosti, ale aj zvýšime vytriedenosť, no a v neposlednom rade naša obec bude čistejšia. Na kontajnerových stojiskách by zostalo iba sklo a zber šatstva. V tejto súvislosti vás chceme vyzvať k udržiavaniu čistoty okolo stojísk. Napríklad tým, že obaly je potrebné dostatočne stlačiť. V opačnom prípade zvyšujeme množstvo odpadu mimo kontajnerových stojísk. Prostredie, v ktorom žijeme si vytvárame sami a sme presvedčení, že chceme žiť v peknom a pokojnom prostredí.

Milí občania,

blíži sa koniec štvorročného volebného obdobia a chcela by som využiť túto možnosť na vyjadrenie vďaky všetkým vám za veľké množstvo pozitívnej energie, cenných rád a postrehov, ktoré nielen mňa, ale aj poslancov OcZ a pracovníkov obecného úradu povzbudzovali v našej práci. Ďakujeme ale i za opačné stanoviská, ktoré nás neustále učia posúvať sa ďalej a zlepšovať našu prácu.

Vďačnosť je dar, ktorým by sme mali obdarovať ľudí okolo seba. Chcem poďakovať za možnosť zastávať pozíciu starostky obce, ktorá ma naučila veľa nového. Mala som možnosť získať mnohé cenné skúsenosti. Za krátky čas bolo potrebné preniknúť do obrovského množstva rôznych problematik. Okrem nových skúseností je tu však ďalší, omnoho úžasnejší rozmer, a to spoznať bližšie, z inej stránky, veľké množstvo ľudí, ktorí v našej obci žijú. Spoznať ich starosti, radosti, potreby. Táto práca je nielen o viditeľných aktivitách, ale z veľkej časti o každodenných drobných činnostiach, ktoré ako mozaika musia zapadnúť do seba, no často, pre vás, milí občania, nie sú viditeľné.

Veľká vďaka patrí poslancom OcZ za ich konštruktívny prístup, za množstvo času, ktoré venovali práci pre obec, často na úkor svojho voľného času a pomohli posunúť smerovanie obce k jej modernizácii. Ďakujem, vyslovujem členom všetkých komisií, za prístup pri riešení rôz-

ných dôležitých potrieb a aktivít obce. V neposlednom rade patrí moje poďakovanie tímu zamestnancov obecného úradu. Ich každodenná neúnavná práca pre vás občanov a zveladenie obce, je veľmi dôležitá, potrebná a prínosná. Bez týchto, možno zdanlivo drobností, by chod obce nenapredoval.

Toto volebné obdobie bolo sprevádzané pandémiou, a tak mi dovoľte ešte raz poďakovať mnohým jednotlivcom, ktorí pomohli v čase, kedy bola potrebná každá ruka. Či už ide o zdravotníkov, dobrovoľníkov, asistentov, hasičov, krajčírky profesionálky, ale aj krajčírky-dobrovoľníčky. Veľká vďaka patrí jednotlivcom, rodinám, organizáciám, ktorí či ktoré, sa zapojili do čistenia obce a nebol im a nie je ľahostajný vzhľad obce a prístup k ekológii. Veľmi si vážim spoluprácu s organizáciami ako Poľovnícke združenie Žďánová, Poľnohospodárske družstvo Melčice-Lieskové, obe Jednoty dôchodcov, Zväz telesne postihnutých, Zväz protifašistických bojovníkov, DH Dolinka, FSK Kolovrátky, Futbal-FK Melčice-Lieskové, firmami – Pyroservis, Stavebniny, kvetinári a mnohé iné, ale aj s konkrétnymi podnikateľmi v obci, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli, poradili. Poďakovanie patrí za spoluprácu vedeniu a všetkým zamestnancom ZŠ s MŠ Jána Smreka, ktorá je v našej zriaďovateľskej pôsobnosti, našim lekárom pôsobiacim v obci a ich zamestnancom, ako i našim duchovným pastierom – pánom farárom. Som rada, že pred pár mesiacmi vzniklo naše obecné ochotnícke divadlo a našli sa ľudia, ktorí chcú iným robiť radosť. Plody ich práce budeme mať možnosť vidieť na povestných divadelných (obecných doskách) a máme sa na čo tešiť. Nakoniec som si nechala našich hasičov, ktorí počas tohto volebného obdobia obnovili svoju činnosť aj napriek tomu, že im toto obdobie nepraje v súvislosti so získavaním techniky, no nevzdávajú sa. Ich zanietenosť môže byť príkladom pre nás všetkých.

Dúfam, že som nezabudla na nikoho a ak sa to stalo, prijmite moje ospravedlnenie.

A čo dodať na záver. V tejto neistej dobe možno pociťujeme strach z toho, čo nás čaká, v súvislosti s prebiehajúcou krízou nielen materiálnou, ale aj vzťahovou a hodnotovou. Prajem vám veľa dobre zvládnutých aj náročných situácií. Všetko, čo sa deje, je dar, ktorý nás má niečo naučiť. Tak nám teda prajem, aby sme dokázali byť otvorení všetkému, čo nás môže naučiť niečomu novému a cennému.

„Život nepozná okamžité riešenia. Pozná len akúsi neochabujúcu silu. Je treba v ňu uveriť a riešenie sa dostaví samo.“ (Antoine de Saint-Exupéry).

Mgr. Katarína Remencová

Z ROKOVANIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

5. 4. 2022

Obecné zastupiteľstvo Melčice-Lieskové:

- **Schválilo** Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2022 o určení výšky finančných prostriedkov na čiastočnú úhradu nákladov na výchovu a vzdelávanie a nákladov spojených so stravovaním v školách a školských zariadeniach, ktorých zriaďovateľom je obec Melčice-Lieskové.
- **Schválilo** Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2022 o niektorých podmienkach držania psov na území obce Melčice-Lieskové.
- **Schválilo** zmenu rozpočtu obce Melčice-Lieskové rozpočtovým opatrením č. 1/2022 v zmysle ustanovenia

§ 14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov podľa predloženého návrhu.

- **Zobralo na vedomie** Stanovisko hlavného kontrolóra obce Melčice-Lieskové k dodržaniu podmienok poskytnutia návratných finančných prostriedkov na investičné potreby obce v súlade s §13 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, k prijatiu návratných zdrojov vo výške 150 000,- €.
- **Schválilo** podľa príslušných ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení/resp.

príslušných ustanovení Štatútu obce, Investičný splátkový úver vo výške 150 000,- €, s lehotou splatnosti 5 rokov, poskytnutého zo strany Slovenská sporiteľňa, a. s., Tomášikova 48, Bratislava.

Účel: Financovanie investičných potrieb – kapitálové výdavky obce schválené zastupiteľstvom.

- **Schválilo** Zmluvu o zriadení vecného bremena na stavbu s názvom „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK“ na parcele KCN parc. č. 723, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1974 m² uzatvorenú medzi Trenčianskym samosprávnym krajom so sídlom v Trenčíne, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín a obcou Melčice-Lieskové, Melčice 119, 913 05 Melčice-Lieskové.
- **Zobralo na vedomie** informáciu o stave inventarizácie hnutelného a nehnuteľného majetku obce Melčice-Lieskové k 31. 12. 2021.
- **Schválilo** Komunitný plán sociálnych služieb obce Melčice-Lieskové 2022-2030 s účinnosťou od 5. 4. 2022.
- **Schválilo** spôsob predaja nehnuteľnosti, parcely C-KN 3/6 o výmere 62 m², patriacej obci Melčice-Lieskové v k. ú. Melčice, zapísanej na liste vlastníctva č. 1 priamym predajom podľa § 9a ods. 1 písm. c) zákona č. 138/1991 Z. z. o majetku obcí pre p. Ladislava Trebichavského, bytom Melčice-Lieskové 121 a p. Mariána Mizeráka, bytom Melčice-Lieskové 121 vo výške 16,13 € za 1 m² v celkovej sume 1 000,06 €. Všetky náklady spojené s prevodom predaja hradia kupujúci.
- **Schválilo** vypísanie osobitného zreteľa na výmenu vymedzenej časti pozemkov podľa predloženého geometrického plánu na oddelenie pozemkov parc. č. 79/3 a parc. č. 1509/3, 4 k. ú. Melčice, vyhotoveného Ing. Vladimírom Bulkom, číslo 50391551-38-22 medzi pánom Tomášom Ondrkálom, bytom Melčice-Lieskové 82 a obcou Melčice-Lieskové, Melčice 119, 913 05 Melčice-Lieskové.
Osobitný zreteľ je daný tým, že uvedená zámena zhodnotí pozemok obce a jeho využitie.
- **Zobralo na vedomie** žiadosť p. Ing. Tatiany Mudrákovej, Melčice-Lieskové 569 o odkúpenie pozemku k. ú. Melčice KN-E 1605/2 o výmere 1157 m².
- **Zobralo na vedomie** žiadosť F-marketing, s.r.o., Súvoz 1, 911 01 Trenčín o schválenie Kúpnej zmluvy na stavebné objekty v IBV Ragač Melčice-Lieskové na stavebné objekty SO 01 komunikácia a SO 04 Rozšírenie dažďovej kanalizácie.
- **Zobralo na vedomie** žiadosť VTP invest, s.r.o, Súvoz 743/1, 911 01 Trenčín o schválenie Kúpnej zmluvy na pozemky a stavebné objekty IBV Staničná KN C par. č. 312/3, 318/4, 318/9, 318/10 a stavebné objekty SO 01 Komunikácia a SO 04 Dažďová kanalizácia.
- **Schválilo** Kúpnu zmluvu medzi VTP invest, s.r.o. so sídlom Súvoz 743/1, 911 01 Trenčín a obcou Melčice-Lieskové so sídlom Melčice 119, 913 05 Melčice-Lieskové na Stavebný objekt SO 06 Verejné osvetlenie, ktorého užívanie bolo povolené Kolaudačným rozhodnutím číslo OcÚ MLS 2021/442 – 003/Th zo dňa 12. 10. 2021.

9. 5. 2022

Obecné zastupiteľstvo Melčice-Lieskové:

- **Schválilo** zriadenie záložného práva k parcele č. 1/2 pod budovou s. č. 444, zapísanej na LV č. 1, k. ú. Zemianske Lieskové v prospech ŠFRB počas čerpania úveru na projekt stavby „Prestavba objektu súp. č. 214 na Zariadenie pre seniorov, Melčice-Lieskové“.

- **Schválilo** zabezpečenie:

- a) finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu „Vnútorne vybavenie kultúrneho domu v obci Melčice-Lieskové“ vo výške 4 978,09 €,
- b) financovania prípadných neoprávnených výdavkov z vlastného rozpočtu.

- **Schválilo** zmenu rozpočtu obce Melčice-Lieskové rozpočtovým opatrením č. 2/2022 v zmysle ustanovenia § 14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov podľa predloženého návrhu.

30. 5. 2022

Obecné zastupiteľstvo Melčice-Lieskové:

- **Schválilo** financovanie technickej vybavenosti SO 02 Vodovodná prípojka z finančných prostriedkov obce vo výške 6 000,00 € s DPH v projekte „Prestavba objektu súp. č. 214 na Zariadenie pre seniorov, Melčice-Lieskové“.

21. 6. 2022

Obecné zastupiteľstvo Melčice-Lieskové:

- **Zobralo na vedomie** Správu hlavného kontrolóra a stanovisko k Záverečnému účtu obce Melčice-Lieskové.
- **Schválilo** Záverečný účet obce Melčice-Lieskové a celoročné hospodárenie bez výhrad, a schválilo použitie prebytku rozpočtového hospodárenia na tvorbu rezervného fondu vo výške 42 633,60 €.
- **Schválilo** zmenu rozpočtu obce Melčice-Lieskové rozpočtovým opatrením č. 3/2022 v zmysle ustanovenia § 14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov podľa predloženého návrhu.
- **Schválilo** výsledky inventarizácie hnutelného a nehnuteľného majetku obce k 31. 12. 2021 na základe návrhov vyraďovacích komisií.
- **Určilo:**
v zmysle § 166 ods. zákona SNR č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre obec Melčice-Lieskové jeden volebný obvod pre celú obec,
v zmysle § 166 ods. zákona SNR č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 11 ods. 3 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov 9 poslancov v jednom volebnom obvode,
v súlade s § 11 ods. 4 písm. i) zákona SNR č. 369/1990 Zb. O obecnom zriadení v znení neskorších predpisov výkon funkcie starostu obce Melčice-Lieskové na volebné obdobie 2022–2026 na plný úväzok (100 %).
- **Schválilo** zabezpečenie spolufinancovania projektu “SO 01 Rekonštrukcia materskej školy”. Kód výzvy: IROP-CLLD-R506-512-003, D2 Skvalitnenie a rozšírenie kapacít predškolských zariadení. Výška spolufinancovania projektu zo strany žiadateľa z celkových oprávnených výdavkov 3.466,21 €.
- **Schválilo** predaj nehnuteľnosti, parcely C-KN 3/6 o výmere 62 m², patriacej obci Melčice-Lieskové v k. ú. Melčice, zapísanej na liste vlastníctva č. 1 priamym predajom podľa § 9a ods. 1 písm. c) zákona č. 138/1991 Z. z. o majetku obcí pre p. Ladislava Trebichavského, bytom Melčice-Lieskové 121 a p. Mariána Mizeráka, bytom Melčice-Lieskové 121 vo výške 16,13 € za

1 m² v celkovej sume 1 000,06 €. Všetky náklady spojené s prevodom predaja hradia kupujúci.

- **Schválilo** odôvodnenie osobitného zreteľa: Osobitný zreteľ je daný tým, že uvedená zámena zhodnotí pozemok obce a jeho využitie, zámer spôsobu prevodu užívania v súlade s § 9a ods. 8 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v platnom znení prenájom nehnuteľného majetku obce, a to: výmena vymedzenej časti pozemkov podľa predloženého geometrického plánu na oddelenie pozemkov parc. č. 79/3 a parc. č. 1509/3,4 k. ú. Melčice, vyhotoveného Ing. Vladimírom Bulkom, číslo 50391551-38-22 medzi pánom Tomášom Ondrkálom, bytom Melčice-Lieskové 82 a obcou Melčice-Lieskové, Melčice 119, 913 05 Melčice-Lieskové.
- **Zobralo na vedomie** žiadosť o odpredaj parkovacieho miesta p. Bajramoski Enver, Melčice-Lieskové 522.
- **Schválilo** vypísanie osobitného zreteľa na prenájom nebytových priestorov v budove "Novákovec" v k. ú. Melčice, parcela C.KN č. 151 plochy o výmere 22 m² a 3 m², List vlastníctva č. 1, v zmysle VZN č. 4/2019 o nájme a podnájme nebytových priestorov vo vlastníctve obce Melči-

ce-Lieskové pre p. Moniku Urbanovú, Melčice-Lieskové 122. Osobitný zreteľ je daný tým, že ide o prenájom za účelom poskytovaní kaderníckych služieb pre občanov obce Melčice-Lieskové.

- **Zobralo na vedomie** Žiadosť M+K INVEST s.r.o., Mateja Bela 2444/55, Trenčín o uzatvorenie Zmluvy o budúcich zmluvách.
- **Zobralo na vedomie** žiadosť LuMa Farm s.r.o., Melčice-Lieskové 504 o kúpu vymedzenej časti pozemku patriacemu obci, k. ú. Zemianske Lieskové, parc. č. 752/2.
- **Zobralo na vedomie** urbanistickú štúdiu pre regulačný blok NB4 k. ú. Zemianske Lieskové, ktorá bola vypracovaná na spodrobnenie Územného plánu obce Melčice-Lieskové.
- **Zobralo na vedomie** urbanistickú štúdiu "pre regulačný blok NB14- C-KN parc. 745/3, 745/8 k.ú. Melčice", ktorá bola vypracovaná na spodrobnenie územného plánu obce v súlade so záväznou časťou Územného plánu obce Melčice-Lieskové.

Ing. Janka Jančová

ULIČKAMI NAŠEJ OBCE

MELČICE – DOLINA

Slová známej piesne „Dolina, dolina, aká si mi dlhá, akože ťa prejdeš...“ akoby nás chceli nasmerovať v potulkách po obci do časti nazývanej Melčice-Dolina, kedysi v hovorovej reči povedané melčické kopanice.

V malebnom prírodnom prostredí sa tu stretávajú katas tre obcí Haluzice, Ivanovce a Melčice. Od obce Melčice je Dolina vzdialená asi hodinu a pol pešej chôdze, ktorú museli mnohokrát miestni absolvovať, ako sa povie, „po vlastných“. Až v roku 1964 sa začalo s výstavbou novej cesty, ktorá bola slávnostne otvorená v roku 1967. A tak ČSAD mohlo zaviesť na Dolinu priamu autobusovú linku, čo uľahčilo ľuďom z kopaníc styk s dedinou, dochádzku do práce, do školy. No spoje, samozrejme, nepremávali v hodinových ani dvojhodinových intervaloch, a tak i neskôr žiaci zo školy „šlapali“ cestu domov s aktovkami na chrbte na pešo. Život na Doline nikdy nebol ľahký, no zato podľa slov miestnych mal svoje čaro. Ich každodenný život bol spätý s prírodou, prácou na poli, chovom hospodárskych zvierat. V roku 1945 bolo na melčických kopaniciach 53 domov, v 80. rokoch cca 70 domov. Dnešný stavebný ošiaľ sa odrazil vo výstavbe nových domov i v tejto lokalite. Kým v minulosti tu stavali svoje príbytky ľudia, ktorí mali k Doline určité rodinné väzby, prípadne korene, dnes výstavbu domov podnecuje predovšetkým čaro krásne prostredie vyžarujúce pokoj a pohodu. Vzdialenosť od obce vôbec nie je prekážkou. Teraz väčšina obyvateľov sadne do auta a ide do dediny, mesta zaviezt' dieťa do škôlky, žiaka do školy, na nákup, k lekárovi, na poštu... A v minulosti? Už len cesta do školy pre deti bola viac než namáhavá. Poľnými cestami-necestami, v zime zaviatymi snehom, vo fujavici, na jar a na jeseň za dažďa sa brodili v blate po kolena buď do Melčíc, buď strmým kopcom na Zabudišovú, prípadne až do Bošáče. V roku 1942 bolo na kopaniciach až 70 školopovinných detí a to nútilo miestnych hľadať riešenie. A našlo. Respektíve, našiel sa v tom čase mladý gazda Pavel Janega, človek s veľkým srdcom a náklonnosťou k vzdelaniu, ktorý ponúkol časť svojho domu pre účely školy. Cez prázdniny v roku 1942 sa zriadila Rímskokatolícka ľudová škola, v ktorej vyučovanie prebiehalo

až do roku 1961, kedy sa žiaci presťahovali do novopostavenej školy v akcii „Z“, tzn. svojpomocne vybudovaná obyvateľmi Doliny.

Tento šľachetný človek mal pod dozorom nielen školu, jej materiálne vybavenie, ale aj učiteľov, ktorým poskytoval celé roky ubytovanie a stravu, ba v prípade potreby aj „taxi“ služby konškým záprahom na železničnú stanicu do Melčíc. Pre mladých ľudí bol príkladom, usmerňoval ich dobrou radou. Všetko robil s presvedčením a vierou konať dobro, v jeho dome bol každý vítaný s úctou a srdečnosťou. Ujček Janegých, ako ho volali, sa spoluangažoval na Doline i pri zavedení elektriny (1959), v jeho dome od roku 1958 bol zavedený telefón a verejná telefónna ústredňa. Ako spomína jeho vnučka p. Zicháčková, neraz ju ako malú starí rodičia poslali na bicykli zvestovať telefónny odkaz adresátovi na opačný koniec Doliny. O nič ľahšie nebolo zásobovanie potravinami, ktoré zabezpečovala pojazdňa predajňa 1x týždenne.

Melčická Dolina bola aj v minulosti lákadlom pre ľudí nie iba z blízkeho okolia, ale i zo vzdialenejších miest a obcí. V letných mesiacoch, v čase zberu drobného ovocia, smerovali v sobotu húfy ľudí, ktorí vystúpili na melčickej vlakovkej stanici, na samozber jahôd, malín, ríbezlí, čerešní a sliviek. Áno, samozbery, ako ich poznáme dnes, nie sú žiadna novinka. Na Doline fungovali už v časoch dávno

minulých. V roku 1975 tu bola zriadená prevádzka Ovocinárskych štátnych majetkov Podolie, ktorej sídlo v začiatkoch bolo v budove bývalej školy. Neskôr sa prevádzka presťahovala do novovybudovaných priestorov. Brigád sa okrem „zberových turistov“ a sezónnych zamestnancov zúčastňovali počas školského roka aj žiaci z tunajšej základnej školy. Vyučovanie vymenili za oberanie jahôd do košíkov, čo mnohí žiaci s radosťou uvítali a ešte si dosýta mohli pochutnávať na sladkých jahodách. V druhej polovici 90. rokov štátne majetky svoju činnosť ukončili.

Oblasť Dolina patrí k vyhľadávanej turistickej lokalite, odkiaľ turistické chodníčky môžu viesť rôznymi smermi po kopcoch Bielych Karpát – Dúžnik s výškou 807 m n. m. ako najvyšší vrch v chotári, Kykula, Veľký a Malý Lopeňík či trasa do Zabudišovej alebo Bošáckej doliny. Alebo môžeme len tak sa poprechádzať po priľahlých lúkach, lesoch. Načerpať energiu a silu z krás prírody, ktorú nám ponúka Dolina. A nabudúce sa čerstvo oddýchnutí vrátime späť do dediny okolo bývalej materskej školy.

Mgr. Daša Fabianová

DOBROVOĽNÝ HASIČSKÝ ZBOR MELČICE-LIESKOVÉ PREVIERKOVÉ CVIČENIE

Dňa 7. mája 2022 sa konalo previerkové hasičské cvičenie okrsku č. 8 za účasti hasičských zborov z Ivanoviec, Drietomy, Chocholnej Veľčíc, Adamovských Kochanoviec a Melčíc-Lieskového, ktorých členovia toto hasičské cvičenie zorganizovali. Poďakovanie patrí Poľovníckemu združeniu Ždánová, ktoré zabezpečilo pre účastníkov občerstvenie.

Juraj Križko, predseda DHZ

ZÁKLADNÁ ORGANIZÁCIA JEDNOTY DÔCHODCOV ČASŤ MELČICE

Minulý rok nás trápila pandémia, málo sme sa stretávali. Chceli sme obnoviť i ďalšie naše aktivity, ale teraz nás trápia veľké horúčavy. Jarné lúče slniečka nás zlákali na „Turistiku chotárom“, počas ktorej sme po dlhej zime načerpali energiu a zároveň si príjemne posedeli pri guláši. Naše členky v poslednom období navštívili Myjavu. V múzeu SNR je sprístupnená výstava – Košieločka dorúbaná. Nachádzajú sa tam košele z celého Slovenska zo zbierok ľudového odevu. Pripravujeme aj ďalšie akcie, ak nám bude priat' počasie a zdravie.

Prijemné letné dni vám želá Výbor JDS

ZÁKLADNÁ ORGANIZÁCIA JEDNOTY DÔCHODCOV ČASŤ LIESKOVÉ

Dianie okolo nás je od aprílovej členskej schôdza rýchle. Jedna udalosť strieda druhú a všetci máme dojem, že niečo dobiehame a celkom nestíhame. Pravda je medzi tým. Sme skutočne veľmi spokojní s tým, že sa vraciame do spôsobu života, ktorý sme poznali a mali ho radi. Plánujeme a snažíme sa poriadne nadýchnuť.

Akosi celkom prirodzene sme si zobrali patronát nad Pamätníkom Jána Smreka v Lieskovom a s tým súvisiace priestory autobusovej zastávky a obecného kanála. Vyčistili sme ich, preriedili kríky a dali do poriadku kvetinovú výzdobu. Priestory ožili a doslova sa rozžiarili.

Usilovná práca, výborná atmosféra a chuť niečo meniť, v nás zanechal spokojný pocit. Neskôr sme pokračovali na miestnom cintoríne. Zobrali sme pod patronát starosť o výsadbu a ošetrovanie muškátov. Vďaka patrí všetkým členkám a členom organizácie, ktorí priložili ruky k dielu.

V júni sme sa zúčastnili 19. ročníka Náučno-turistického zrazu dôchodcov OO JDS Trenčín, ktorý bol poriadaný pre členov základných organizácií. Zraz sa uskutočnil v

Hornom Srní a v Nemšovej. Navštívili sme Ranč. Videli sme priestory, kde sa chovajú kone a iné zvieratá. Zaujalo nás veľké množstvo akcií, ktoré sa pravidelne konajú počas celého roka. Hala, v ktorej viedli výcvik koní, pôsobila impozantne. Oslovila nás prezentácia prírodného spôsobu života, možnosti návratu k prírode a dôraz na jednoduchší, ale plnší a hodnotnejší život.

Ďalšou peknou akciou, na ktorej sme sa zúčastnili, bola prehliadka speváckych súborov pod názvom Spevy a piesne jesene života. Reprezentoval nás spevácky súbor Kolovrátkov. Vypočuli sme si menej známe, ale o to krajšie ľudové piesne. Spreádzal ich hudobný sprievod na harmonike. Naše členky ich podporovali svojou účasťou i potleskom.

Viacerí členovia organizácie majú možnosť odpočinku a relaxácie na týždňových liečebných pobytach v Turčianskych Tepliciach, Vyšných Ružbachoch a Tatranskej Kotline.

Zapojili sme sa do pilotného programu Digitálni seniori, ktorý poriada Ministerstvo regionálneho rozvoja a informácie Slovenskej republiky.

V 2. júlovom týždni, 9. júla, sa naša organizácia, popri súťaži vo varení gulášu, podieľala na pečení langošov pre všetkých hladošov. Akcie sa zúčastnili aj naši členovia, ktorí si pri tónoch rezkých kysuckých piesní pochutali na voňavom guláši a langošoch. Dúfame, že všetkým chutilo a spolu sme strávili pekné popoludnie.

Rada by som ešte na záver svojho príspevku vyslovila jeden postreh. Všimli ste si, ako sa naša obec zobúdza do krásy? Ako okolo nás rozkvitli pestrofarebné miesta? Zbadali ste, že môžeme chodiť po rôznych miestach bez problémov? Naša obec je krajšia a veselšia. Chráňme si ju! Stáva sa pre nás dobrým miestom na život. Ďakujeme!

Mgr. Margita Lichnerová
predsedníčka ZO JDS Melčice-Lieskové č. 11

OBČIANSKE ZDRUŽENIE FSK KOLOVRÁTKO

Opäť sa stretávame pri čítaní obecných novín, kde si každý z nás nájde vždy svoju obľúbenú rubriku. Pre nás všetkých je Melčicko-Lieskovský Elán významnou súčasťou života, pretože sa znova dozvieme veľa informácií o našej rodnej obci, v ktorej prežívame svoje všedné dni – či sú to už dni stretnutí, smútku a radosti.

Vážení spoluobčania,

ťažko tomu uveriť, že nám už na dvere zaklopalo leto a to riadne horúce a s ním aj dovolenkové obdobie. Zabúdame aspoň na chvíľu na pandémie, ktorú spálilo slnko a v kruhu svojej rodiny a priateľov sme sa začali viac stretávať a pre náš folklórny súbor prišli aj nové vystúpenia.

Naša obec žije bohatým kultúrnym životom, v ktorom nechýbajú zábavy, oslavy Dňa matiek, SNP, stávanie mája, samozrejme stretnutie s dôchodcami a iné. Zaspievali sme na schôdzi JD Melčice, ktorá sa konala v priestoroch Svadobky. Veľmi nás mrzí neprítomnosť na schôdzi JD Lieskové z dôvodu ochorenia viacerých účinkujúcich.

Dňa 23. júna sme zaspievali na akcii „Spevy jesene života 2022“, ktoré sa konalo v Dome armády Trenčín. Bolo tam 9 súborov, tak sme si mali možnosť vypočuť rôzne piesne. Poťesila nás účasť našich spoluobčanov a povzbudiť nás prišla aj naša p. starostka Mgr. Katarína Remencová.

Bola to veľmi pekná prehliadka folklórnych skupín, ktorú moderovala Mgr. Gitka Lichnerová. V auguste nás čakajú viaceré vystúpenia, nielen v našej obci, ale i v obci Prílepy Zlaté Moravce.

Dňa 20. augusta poriadame 4. ročník stretnutia heligonkárov v priestoroch športového ihriska Melčice-Lieskové, na ktoré vás všetkých srdečne pozývame. Zúčastní sa 86

účinkujúcich z rôznych kútov Slovenska, Moravy aj Oravy, takže sa máte na čo tešiť.

Týmto ročníkom ukončujem heligonkárske stretnutia a budem veľmi rada, ak sa tradícia zachová a bude mať nového pokračovateľa. Radi privítame akúkoľvek pomoc. Spojme úsilie, aby naše srdcia spoločne bili pre krásnu obec, na jej prospech a pre jej ďalší život.

Prajem vám všetkým krásne nepandemické leto s množstvom nezapomenuteľných zážitkov. Užite si voľné dni s priateľmi, rodinou, vnúčatami a hlavne v zdraví.

Oľga Holásková
Občianske združenie
FSK Kolovrátko

OBEC MELČICE-LIESKOVÉ

vás srdečne pozýva na prehliadku

ONDREJ SULO – AUTORSKÁ FILATELISTICKÁ VÝSTAVA,

ktorej otvorenie bude súčasťou „Obecných dní“ dňa 28. augusta 2022 v čase od 14:00 – 18:00 h v Kultúrnom dome v Melčiciach-Lieskovom.

Výstava bude k dispozícii aj v týždni od 5. – 9. septembra 2022 od 8:00 – 12:00 h alebo podľa rezervácie výkladu na tel. čísle 032/64 902 98.

Vstup voľný.

PRELOMOVÉ OBDOBIA

Každý z nás má v živote obdobia, kedy sa niečo skončí a iné sa začína. Nie vždy, to tak ale chceme. Veľakrát sa na tento prelom veľmi tešíme a nevieme sa dočkať. Niekedy nechceme, aby prišlo niečo iné, ale musíme sa zmieriť s tým, že práve takto ten život plynie. Pre každého z nás pojem „čas“ znamená niečo iné. Môže to byť fyzikálna veličina, hodnota na hodinách, či existencia niečoho...

Čas vnímame rôzne. Vnímame ho inak keď sme malí, veľkí, v rôznych situáciách, na rôznych miestach, podľa toho, s akými sme ľuďmi, akú máme prácu...

V uplynulom období mnohí naši občania vnímali čas viac ako predtým.

95. narodeniny oslávila pani **Boženka Miškerníková**, naša najstaršia občianka. Jej úsmev bol veľmi chytľavý a spomínala, ako jej „čas“ preplietal v živote dobré chvíle s tými horšími. Sme radi, že napriek všetkému jej zostal na tvári úsmev, v srdci láska a chuť žiť.

Pojem „čas“ sa v našej obci určite skloňoval aj pri príležitosti výročia „Oslobodenia obce Melčice-Lieskové“. Sme vďační za Základnú organizáciu Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Melčice-Lieskové, vďaka ktorej si každoročne pripomíname tieto významné udalosti.

Kto iný spomína „čas“ ako rodič narodeného dieťatka, matka, babička, prababička. Koncom apríla sme do života opäť uvítali našich malých „občiankov“. A následne sa v obci uskutočnila slávnosť venovaná „Dňu matiek“. Pani učiteľky a páni učitelia zo ZŠ s MŠ Jána Smreka v Melčiciach-Lieskovom nacvičili s deťmi materskej školy a žiakmi základnej školy program, ktorý nadchol srdcia nielen mamičkám, babičkám a prababičkám, ale aj oteckom a všetkým prítomným. Kultúrny dom v Melčiciach-Lieskovom sa po dlhom pandemickom období opäť naplnil, čo všetkých veľmi potešilo.

Prišiel koniec školského roka a neexistovalo miesto, kde by sa slovo „čas“ spomínalo viac. Lúčili sme sa na trikrát. Najskôr s predškolákmi, ktorí sa stanú od septembra veľkí prváci. Je jasné, že sa tešia. Pretože za tým, že na obed museli chodiť spať, im bude ľúto až neskôr. Rozlúčka s deťmi bola poznačená zmiešanými pocitmi. Nie všetci sa totiž tešili. Úsmev vystriedali aj slzy, objatia a očakávanie z vykročenia do ďalšieho života. Posledný jún patril ako každý rok rozlúčke so školským rokom. Nie jeden človek, ktorý stál na ihrisku v areáli ZŠ s MŠ si povedal: „Ako ten čas letí“. Pani starostka ocenila žiačku Lenku Vaškovú, za reprezentáciu obce a účasť na obecných kultúrnych a spomienkových akciách. Pán riaditeľ poďakoval pracovníkom, ktorí zo školy odchádzajú a žiaci ďakovali učiteľom za všetko, čo ich naučili, pani kuchárkam za to, že navarili a pani upratovačkám za to, že po nich vždy upratali.

Do ďalšieho obdobia vám prajeme, aby vám čas priniesol len pekné chvíle, nezabudnuteľné zážitky, aby rýchlo plynul v ťažkom období a pomaly sa vliekol vtedy, keď ste šťastní.

Ing. Janka Jančová

ČO VŠETKO SME EŠTE PREŽILI?

POŽEHNANIE KAPLNKY NAJSVÄTEJŠEJ TROJICE

V nedeľu, dňa 26. 06. 2022 sa v našej obci konalo ekleziastické posvätenie a požehnanie Kaplnky Najsvätejšej Trojice. Pri príležitosti rekonštrukcie kaplnky sa konala malá slávnosť za účasti pánov farárov Mgr. Andreja Krúpu, Mgr. Jána Ochodnického, pani starostky, zástupcu starostky Ing. Branislava Fabiana a občanov. Atmosféru spríjemnila dychová hudba Dolinka.

DEŇ DETÍ

Dňa 4. júna 2022 sa v našej obci slávil „Deň detí“, ktorý sme spojili s „Mesiacom poľovníctva“. Takže patril nielen deťom, ale aj rodičom, dedkom, babkám, ženám, mužom, milovníkom prírody, športu, oddychu... všetkým! Veľká vďaka patrí členom PZ Ždánová, ktorí sa postarali o chutné občerstvenie a poskytli svoj priestor, Pyroservis a. s. Melčice-Lieskové za darčeky pre deti a všetkým, ktorí pomohli organizátorom počas tohto dňa. Bolo vidieť, že keď spojíme sily dokážeme veľké veci a tento deň medzi nich určite patril.

STAVANIE MÁJA

Po dvoch rokoch sa v Melčiciach-Lieskovom sa konečne postavil MÁJ za prítomnosti občanov. Slávnosť bola ukončená veselicoú.

UPRATOVANIE NAŠEJ OBCE

Aj tento rok sme mesiac apríl venovali viac prírode ako inokedy. Dovoľte nám touto cestou poďakovať našim občanom za upratovanie obce. Ďakujeme rodine Maňovej, Kutišovej, Mudrákovej, žiakom našej základnej aj materskej školy, Jednote dôchodcov Lieskové, Jednote dôchodcov Melčice, poľovníckemu združeniu a jednotlivcom, ktorí venovali svoj čas a energiu upratovaniu nášho chotára. Veľká vďaka za to, že vám nie je ľahostajné okolie, v ktorom žijeme všetci.

TURISTIKA CHOTÁROM

A ako by to bolo bez obecnej turistiky? Počasie prialo, guláš chutil a nás tešila účasť dospelých i detí.

Ing. Janka Jančová

AKO RÔZNE SA MÔŽE K NÁM DOSTAŤ KNIHA

V našej obci sme v uplynulom období osadili štyri „knížkodomčeky“ – v časti obce Dolina pri ihrisku, v časti Melčice – pri obecnom úrade, v časti Zemianske Lieskové pri budove Svadobka a v areáli ZŠ s MŠ Jána Smreka. Nachádzajú sa v nich knihy, ktoré si môže ktokoľvek požičať za výmenu za inú knižku, ktorú do domčeka vložíte. Môžete si čítať na lavičke, ktorá sa pri „knížkodomčeku“ nachádza, alebo po-

žičať domov. Možno vám požičaná knižka príjemný deň, možno sa z nej niečo naučíte a možno vás privedie do obecnej knižnice.

Prešlo pandemické obdobie a my sme sa vrátili k tradičným návštevám žiakov ŽS s MŠ Jána Smreka Obecnej knižnice Jána Smreka v Melčiciach-Lieskovom. Knižnicu počas mesiaca knihy navštívilo 198 žiakov MŠ a ZŠ.

Prvý prázdninový deň prežilo dvadsať prihlásených detí celé popoludnie, noc aj ráno v našej knižnici.

Prežili sme opekačku, čítanie „o palci, ktorému sa nechcelo spať“ od Daniela Heviera, rozprávky i nečakanú búrku a dvojcentimetrovými krúpmi, pred ktorou sme sa stihli schovať.

Ing. Janka Jančová

AKO VYBAVIŤ

STAVEBNÉ POVOLENIE

Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) určuje, že stavebné povolenie je potrebné, pokiaľ nie je v zákone ustanovené inak:

- pri stavbách každého druhu bez zreteľa na ich stavebnotechnické vyhotovenie, účel a čas trvania,
- pri zmene stavieb, najmä pri prístavbe, nadstavbe a pri stavebných úpravách.

Máte už vlastný pozemok, na ktorom chcete stavať dom? Chystáte sa akurát riešiť stavebné povolenie? Je jasné, že len tak kdekoľvek nemôžete začať s výstavbou. Na to, aby ste mohli postaviť napríklad vysnívaný dom, je potrebné stavebné povolenie.

Dôležité pri vybavovaní stavebného povolenia je zistiť, aké využitie má pozemok z hľadiska územného plánovania. Ak v ÚPN obce nie je pozemok z hľadiska využitia vedený na stavbu, ktorú potrebujete, je nutné riešiť zmenu jej využitia doplnkom k ÚPN.

V prvom rade ako najzákladnejší krok pri vybavovaní stavebného povolenia je navštíviť miestny príslušný stavebný úrad a odkonzultovať tam svoj zámer výstavby. Je dobré sa pred podaním žiadosti o vydanie stavebného povolenia o všetkom vopred informovať, aby ste sa vyhli zbytočným komplikáciám.

V žiadosti sa vyplňajú údaje:

- písomné splnomocnenie v prípade, že žiadateľ poverí na vybavenie žiadosti inú fyzickú alebo právnickú osobu,
- doklady, ktorými sa preukazujú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám (§ 139 ods. 1 staveb-

ného zákona); ak ide o stavebnú úpravu, nadstavbu alebo udržiavacie práce na stavbe, stavebník, ktorý je nájomcom doloží písomnú dohodu s vlastníkom stavby,

- projektová dokumentácia stavby (projekt stavby) vypracovaná oprávnenou osobou v dvoch vyhotoveniach; ak ide o stavbu podľa § 45 ods.6 písm. a/ stavebného zákona, postačí dokumentácia vypracovaná osobou s príslušným odborným vzdelaním,
- rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy a obce,
- záverečné stanovisko o posúdení vplyvu stavby alebo činnosti na životné prostredie alebo rozhodnutie zo zisťovacieho konania, ak bolo vydané,
- doklady o rokovaní s účastníkmi konania, ak sa konali pred podaním žiadosti,
- doklady, ktorými sa preukazujú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám (§ 139 ods. 1 stavebného zákona); ak ide o stavebnú úpravu, nadstavbu alebo udržiavacie práce na stavbe, stavebník, ktorý je nájomcom doloží písomnú dohodu s vlastníkom stavby,
- ak ide o stavbu uskutočňovanú svojpomocne, vyhlásenie stavebného dozoru alebo kvalifikovanej osoby, že bude zabezpečovať odborné vedenie uskutočňovania stavby.

Na základe vydaného právoplatného stavebného povolenia je stavebník povinný realizovať stavebné práce podľa podmienok určených v stavebnom povolení a v súlade s projektovou dokumentáciou overenou stavebným úradom.

Jana Tuhárska,
Stavebný úrad Melčice-Lieskové

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Návod, ako správne separovať odpad v domácnosti. Kam patria: plasty, papier sklo, kovy a nápojové kartóny-tetrapaky? Prečo je separovanie odpadu také dôležité?

3,5 milióna ton odpadu!!! To je množstvo, ktoré vyprodukuje ľudstvo za jeden deň! Na Slovensku sa taktiež nemáme čím chváliť, podľa minuloročných údajov stále separujeme len necelých 40 % všetkého odpadu. To, že sme si našu planétu „pokazili“ viac než dost, vieme asi všetci. Separácia je teda akousi malou náplastou, ktorou v prvom rade zmierňujeme dopad existencie našich domácností na prírodu.

Separáciou a následnou recykláciou odpadu:

- ▶ Šetríme prírodné zdroje a energiu, pretože nie je nutné ťažiť nové suroviny, na ktorých výrobu je nutné použiť množstvo energie (elektrickej, slnečnej atď.).
- ▶ Chránime si svoje zdravie.
- ▶ Neprispievame k znečisteniu prírody – predsa len, prechádzka medzi machom, hubami a trávou je o niečo príjemnejšia ako prekračovanie plastových fľaš, téglikov a starých pneumatík a iného odpadu.
- ▶ Znižujeme množstvo emisií v ovzduší.

SEPAROVANIE PLASTOV

Podľa aktuálnych štatistík ľudstvo ročne vyprodukuje viac ako 300 000 000 ton plastového odpadu. Doba rozpadu plastov sa pohybuje približne od 500 do 1 000 rokov a viac. Plasty sa v prírode nerozložia nikdy. Po veľmi dlhom čase dôjde k ich rozpadu na drobné granuly, z ktorých boli pôvodne vyrobené. V prírode teda zostávajú navždy.

Podľa vedeckých odhadov dnes už na svete neexistuje miesto, ktoré by nebolo zamorené plastmi. Jedným z najväčších negatívnych dopadov plastov je napríklad to, že sa dostávajú priamo do tel živôčikov. Aj v tomto prípade platí, že nemusíte milovať zvieratá, milujte aspoň seba. Pochutnáte si radi na rybe? Vedzte, že takmer so stopercentnou istotou spolu s ňou konzumujete aj isté množstvo plastov.

Plasty – plastové žlté vrecia

- ▶ Vhadzujte: plastové a mikroténové vrecká, PET fľaše, obaly z CD, kozmetiky, čistiacich prostriedkov, cestovín, strukovín, sladkostí, syrov atď., baliace fólie, tégliky od jogurtov, polystyrén...
- ▶ Nevhadzujte: nadmerne znečistené obaly, obaly z nebezpečných látok (od motorových olejov, farieb, lakov, tekutých lepeniek atď.), podlahové krytiny, novodurové rúrky...

Plasty zberáme do plastových žltých vriec, ktorých zber

obec je zabezpečený v intervale 1x do mesiaca a termíny vývozov zverejnené v Kalendári vývozu odpadov na rok 2022 na webovej stránke obce.

POZOR: Plastový odpad nesmie byť mastný, znečistený od hliny a nesmie obsahovať zvyšky jedla! Pokiaľ sa ňom nenachádzajú zvyšky čistiaceho prostriedku či šampónov, obaly nemusíte umývať.

SEPAROVANIE PAPIERA

„Vyhodený“ papier nie je pre prírodu obzvlášť veľkým problémom, čo však neplatí o jeho výrobe. Papier pochádza z dreva, respektíve z drevoviny. Tak či onak, obeťami jeho výroby je 160 000 stromov za deň. Áno, toľko sa ich celosvetovo vyrúbe len kvôli výrobe papiera. Jeho separáciou teda šetríte prírodné zdroje (lesy, stromy, drevo), no taktiež energiu a znižujete množstvo emisií, ktoré sú do ovzdušia vypúšťané pri jeho výrobe. Pre lepšiu predstavu, približne jedna tona zberového papiera „ušetrí“ 17 stromov. Papier je recyklovateľný 5- až 7-krát, následne sa dá kompostovať.

Papier – **modrý** kontajner

- ▶ Vhadzujte: časopisy, noviny, kancelársky papier (kovové spinky z neho nemusíte vyberať), papierové obálky (plastovú fóliu nie je nutné oddeľovať), skartovaný papier, knihy bez tvrdej väzby, krabice – kartón, papierové obaly a tašky, papierové obaly od potravín.
- ▶ Nevhadzujte: mastný, mokrý a inak znečistený papier, dechtový alebo asfaltovaný papier, hygienické vreckovky, hygienické vložky či plienky (do modrého kontajnera nepatria ani papierové rúška!), papierové kuchynské utierky, celofán, alobal, tvrdé väzby kníh.

POZOR: Obaly od vajčiek alebo rolky od kuchynských utierok či toaletného papiera nepatria do modrej nádoby na papier. Boli recyklované toľkokrát, že ich nie je možné použiť opätovne. Najekologickejšim riešením je, že sa ich zbavíte vhođením do kompostu prípadne nádoby na BIO odpad.

SEPAROVANIE SKLA

Sklo je možné používať – recyklovať donekonečna, pričom po jeho opätovnom spracovaní ne stráca svoje kvalitatívne vlastnosti. Zo sklenenej fľaše je možné po recyklácii vyrobiť opäť rovnako kvalitnú sklenenú fľašu. Sklo je navyše sčasti prírodným materiálom, na ktorého výrobu je potrebné vyťažiť napr. kremičitý alebo sklársky piesok. Separáciou skla teda taktiež šetríme prírodné zdroje. Okrem toho zabraňujeme tomu, aby sme pri prechádzke lesom zakopávali o sklenené fľaše či poháre. Rozklad skla trvá dlhšie ako 4 000 rokov.

Sklo a sklenený odpad – **zelený** kontajner

- ▶ Vhadzujte: sklenené črepy, tabuľové sklo (napr. z dverí, okien), fľaše od nápojov (pozor, len nezalohované), sklenené poháre (aj tie od potravín – majonéza, horčica).
- ▶ Nevhadzujte: autosklo, obrazovky (počítače, tablety, televízory atď.), porcelán, keramika, zrkadlá, drôtené, pokované alebo pozlátené sklo.

POZOR: Podobne ako plast, nesmie byť ani sklenený odpad mastný, znečistený od hliny alebo nebezpečných materiálov.

SEPAROVANIE PLECHOVIEK A INÉHO KOVOVÉHO ODPADU

Kovový odpad mnohí nepokladajú za nebezpečný pre životné prostredie. Áno, je pravda, že kovová plechovka nenarobí také škody ako plastová fľaša, z ktorej sa do okolia uvoľňujú rôzne škodliviny. Plechovka sa v porovnaní s plastom taktiež rozloží omnoho skôr, v priemere za 60 rokov. Znečistené lesy a lúky však v tomto smere nie sú tým najväčším problémom. Základom separácie a následnej recyklácie kovov je šetrenie prírodných zdrojov a energie. Všetok kovový odpad patrí k veľmi ceneným surovinám vhodným na druhotné spracovanie. Tak napríklad, z cca približne 700 kusov plechoviek je možné vyrobiť jeden úplne nový bicykel. Pri výrobe tony ocele z recyklovaných kovov, je potrebné vyťažiť o 1,5 tony menej železnej hrudy, minúť o 0,5 tony menej uhlia, o 50 % vody a o 70 % menej energie. Zníži sa aj produkcia ťažobného odpadu, a to až o 97 %.

Kov – **červený** kontajner

- ▶ Vhadzujte: konzervy, plechovky (obaly od piva a iných nápojov nie však tie, ktoré sú zalohované), kovové súčiastky a iné výrobky, alobal
- ▶ Nevhadzujte: kovové obaly znečistené nebezpečnými látkami (oleje, palivá, farby atď.)

SEPAROVANIE NÁPOJOVÝCH KARTÓNOV – TETRAPAK

Všeobecne používané pomenovanie „TetraPak“ v skutočnosti nie je označenie pre konkrétny materiál. TetraPak je iba jednou zo spoločností, ktoré vyrábajú takzvané nápojové kartóny. Ďalšími sú napr. spoločnosti Elopak, SIG Combiblock či ItalPack. Nápojové kartóny patria ku kompozitným, teda kombinovaným obalom. Najčastejšie sa stretnete s označeniami: C/PAP 81 alebo C/PAP 84 (papier a lepenka + plast, hliník). Kúpíte si v nich napríklad mlieko, džúsy či paradajkové pretlaky a iné.

Nápojové kartóny sú vyrobené z:

- kartónu (cca 80 %)
- a plastovej fólie (najčastejšie je využívaný polyetylén – cca 20 %)
- alebo hliníkovej fólie (cca 5 %).

Nápojové kartóny sú dobre recyklovateľné a patria k pomerne cenenému odpadu. Po recyklácii sa z nich vyrábajú predmety ako kuchynské utierky, toaletný papier, nákupné tašky, izolačné materiály či syntetické oleje, preto by nemali skončiť v odpadkovom koši na zmiešaný odpad. Ako ich teda správne separovať? Nápojové kartóny patria do zbernej nádoby **oranžovej** farby.

- ▶ Vhadzujte: nápojové kartóny-tetrapaky, obaly na báze lepenky (obaly od nápojov, mlieka, smotany, vypláchnuté čistou vodou).
- ▶ Nevhadzujte: obaly so zvyškami nápojov a obaly znečistené nebezpečnými látkami.

Daša Fabianová

VÝZVA – JESENNÁ VÝZDOBA V PREDZÁHRADKÁCH

Aj tento rok vyhlasujeme súťaž o najkrajšiu predzáhradku v našej obci.

Hodnotiť budeme opäť pestrosť, nápaditosť a originalitu.

Výzva bude vyhodnotená v decembrovom čísle Melčicko-Lieskovského Elánu.

VYHRALI SAMI NAD SEBOU – 3. ČASŤ

V minulom čísle Melčicko-Lieskovského Elánu sme s Ľubošom Matiašom navštívili Venezuelu a v tomto čísle to bude Peru a Bolívia. Písal sa rok 2017 a Ľuboš opäť vycestoval a nielen tu za roh. Vycestoval na dobrodružnú cestu do krajiny Inkov, neopakovateľnej prírody a silných zážitkov. Zažil legendárne Machu Picchu a Nazca, fascinujúci trek krížom cez Andy, svetový rafting neďaleko prameňov Amazonky, bezkonkurenčný slávny cyklojazd, najväčšiu soľnú pláň sveta, stredovek v priamom prenose v striebornej bani a mestské pamiatkové rezervácie UNESCO (Lima, Cuzco, La Paz, Sucre, Santa Cruz) a ešte omnoho viac...

„**MACHU PICCHU – najslávnejšia pamiatka v Južnej Amerike**, známa aj ako Stratené mesto Inkov, vytvorili ho Inkovia, vo výške 2 430 m n. m. na horskom hrebeni nad údolím Urubamba v Peru asi 70 km severne od Cusca. Prečo mesto Inkovia postavili, nikto nevie. Historici sa dohadujú, že chceli byť bližšie k svojmu božstvu – Slnku. Spolu so skupinou opäť 8-10 ľudí sme vystúpili na Machu

Picchu (Starý vrch) aj na Huayna Picchu a pripadali sme si, ako by sa tam zastavilo slnko. Výstup trval 20 minút autobusom a 1,5 – 2 hodiny pešo. Počasie bolo krásne, ideálne na fotenie a užívanie si toho božského miesta. Patrí medzi najnavštevovanejšie miesta v Peru (viac ako 5 mil. ročne). Veľmi rozumné je, že počet turistov je obmedzený.“

SALINERAS – získavanie soli na terasovitých bazénach

V Salineras sa už od indických časov na získavanie soli využívali tisíce „odpariek“. Zo zeme vyteká slabý prameň so slanou vodou, ktorý steká do terasovitých odpariek. Prítoky do políčok sa dajú uzatvárať a následne sa na terasách odparuje voda a ostáva iba soľ. Potom nabehnú tety a deti s lopatami a soľ naložia do veľkých vriec. Je to teda v podstate taký solivar, ktorý ale vyzerá veľmi efektne.

JAZERO TITICACA – je jedno z najväčších v Južnej Amerike v nadmorskej výške 3 821 metrov nad morom. Miestni obyvatelia vždy vedeli, kde sa jazero nachádza, ale tieto informácie sa k svetovej komunite dostali až v roku 1554. V lete roku 2000 potápači študovali dno jazera, čo malo za následok nečakaný objav. V hĺbke 30 metrov sa našla kamenná terasa. Jeho dĺžka je asi kilometer a jeho vek presahuje jeden a pol tisíc rokov. Predpokladá sa, že sú to pozostatky starobylého mesta. Legenda hovorí, že tu kedysi bolo podmorské kráľovstvo Wanaku. Navštívili sme indiánsky kmeň Uros, na rákosovom ostrove, ktorí žijú na tomto jazere vo výške 880 m. Indiáni sú vďační za každého turistu, ktorí si od nich niečo kúpi. Vyrábajú rôzne dekoratívne predmety, aj typické primitívne člny, ktoré kedysi boli poháňané pomocou plachiet.

SALAR UYUNI – najväčšia soľná plocha na svete, soľná púšť

„Má viac ako 10-tisíc km² a je viditeľný aj z Mesiaca, kaktusy na tomto ostrove dorastajú aj do 10-metrovej výšky a 1000 rokov veku. Nachádza sa v Južnej Amerike a patrí k absolútnym unikátom vo svete. Každému bolo jasné, že niečo podobné už nikde neuvidí. Časť jazera je suchá a tam kde je zaplavená vodou sa obloha odráža ako v zrkadle a nie je možné určiť, kde je horizont. Volajú ho Bolívijské zrkadlové jazero alebo nebeské zrkadlo. Urobili sme si tam neskutočné fotografie.“

Chcela som ešte vedieť, aké ďalšie sny a plány má Ľuboš Matiaš:

„Tak ďaleko letieť asi už nebudem. Na Slovensku je veľa krásnych miest, ktoré som ešte nevidel a chcel by som ich spoznať. Cestovanie je veľmi oslobodzujúce, dobije vás novou energiou, skvelými zážitkami a vašu hladinu endorfínov vystrelí na maximum. Svet je plný krásnych miest. Keď ma niečo cestovanie naučilo, tak to, že najlepšie urobíte, ak sa do toho rovno pustíte. Nerozprávajte o tom, že by ste niekam chceli ísť. Rezervujte si letenku, zbaľte batoh a stane sa to. Urobili sme neuveriteľne veľa fotografií, ale sú aj také, ktoré nikdy nestratím. Sú urobené očami, zmyslami a uložené v srdci.“

Ing. Janka Jančová a Mgr. Ľuboš Matiaš

POKLADY ZO STAREJ KRONIKY – 2. ČASŤ

Pani Anna Liptáková pokračuje v písaní kroniky...

ŠKOLA

„Nie snád' preto kladiem na prvé miesto školu, že som učiteľkou, ale preto že táto bola prvou verejnou budovou v Melčiciach majú už starú históriu. Založenie školy sa datuje na rok 1768. K vôli zaujímavosti podrobne poznamenám staršie veci ako na pamiatku. Škola bola vystavaná z dreva. Presne kde stála nevie sa. Poblíž kostola snád' tam, kde má dnes bývanie p. Kozic. Z roku 1816 sa nám zachovalo, že org. učiteľom bol istý Venceslav Kalúsek, ktorý v zápiskoch zaznamenal, že škola bola na spadnutie. Boli vyzvaní patróni školy, aby vystavali novú školu z tvrdého materiálu a ako na základ daroval biskup Kluch 100 zlatých.

V roku 1826 – po desiatich rokoch škola je dostavaná. Pozostáva z veľkej učebni, z izby a kuchyni pre učiteľa, komory a z maštale. Nezastavený fundus bol asi ½ merice, ktorý slúžil učiteľovi za záhradu. V učebni boly dlhé lavice, celkom obyčajné a dlhé stoly. Škola bola súca prijať i cudzie deti. Byt učiteľa bol oddelený od učebni. Vtedy účinkoval tu František Volf, dcaťročný slobodný Moravan. Učiteľia boli zväčša Moravania podľa ústneho podania vyučovacia reč slovenská. Ako zaujímavosť spomeniem tu dôchodky učiteľa. Okrem pozemkov mal plat od každého dieťaťa 1 zlatku, 8 zlatých zo spevu, 20 q žita, z offeri 1 zlatku a 50 grajciarov, 20 grajciarov za ohlášky, za hocjaký pohreb 25 grajciarov a 4 q miešaného zbožia z mlynov. Do školy chodili deti bez rozdielu náboženstva dlhé roky.

V rokoch 1870-75 došlo k stavbe druhej školy i na inom mieste. Stará budova stála tam, kde dnes býva p. Kozic. Budova je teraz hodne zmenená, prestavaná, za to však vidno, že základy boly dané k verejnej budove. V susedstve býval istý Roth, ktorý si nechal v blízkosti školy vystavať pálenicu. V pálenici sa rozmnožilo mnoho potkanov, ktorí začali ničiť aj školskú budovu. Roth bol vyzvaný, aby sa postaral o nápravu, ale zbytočne. Došlo k súdu a Roth súdom bol prinútený novú školu vystavať na vlastnom pozemku. Škola bola zas vystavaná z tvrdého materiálu a vedľajšie miestnosti tak, aby učiteľ majú v úžitku značné pozemky, mohol sa aj hospodárstvom zaoberať. Počet detí školu navštevujúcich pohyboval sa medzi 97-120 za doby predprevratovej. Teraz medzi 60 až 70. Školopovinné deti náboženstva evanjelického navštevujú buď školu v Kochanovciach alebo štátnu školu v Ivanovciach.

ČETNÍCKA STANICA

Četnícka stanica je umiestnená v budove bývalých zakladateľov melčických i menom Melčicky. Mimo četníckych úradných miestností má v budove byť aj vrchný četn. Strážm. veliteľ četníckej stanice. Pri zakladaní miestnej kroniky na stanici četníckej boli štyria četníci. Veliteľom je F. Melichar., ktorý účinkuje tu už od roku 1925. Četnícky služobný obvod je dosť rozsiahly: Štvrtok – Chocholná.

Prepis: Ing. Janka Jančová

PRIATEĽ

Dnes, keď prezerám dvadsaťpäť rokov staré fotografie, medzi obrázkami z exotickej dovolenky sa našiel list. List od priateľa z Nemecka. Stretli sme sa tam, v tej ďalekej neznámej zemi. Náhoda nás doviedla na jeden chodníček. Stačilo len pár minút a rozumeli sme si ako starí známi. Tento človek, ktorý, ako keby spadol z neba, zanechal v nás obrovský zážitok. Jeho sila osobnosti bola obdivuhodná a stretnutie s ním nám prinieslo vzácne chvíle plné pohnutia, aj ponaučenia...

Začalo sa to úplne bežne, všedný pracovný deň, začiatkom leta.

LETO – obdobie dovoleníek – a my, tento rok asi nikam nepôjdeme, šetríme.

Jednoducho, máme iné plány. Nevadí, možno o rok. Takto a podobne sme sa upokojovali. Lenže náhoda chcela, aby sme cez obedňajšiu prestávku, cestou do neďalekej reštaurácie, zbadali za sklom cestovky nápadný plagát. Veľkými písmenami upozorňoval na mimoriadne výhodnú príležitosť. Za cenu nižšiu ako je štvrtina obvyklej ceny – zájazd na Maledivy – odlet za dva a pol dňa! ... Fíha! ... Maledivy? Nieкто to musel na poslednú chvíľu odrieknuť, keď to teraz tak lacno ponúkajú. ... ACH, ... M A L E D I V Y ! ... Ale, ... ešteže čo! ... Teda, toto mi pri našom skromnom životnom štýle, naozaj nikdy nechýbalo! ... To už je len nápad! Určite viem, že to nie je tip pre nás! Usúdili sme s mužom jednohlasne. Ibaže kolega, ktorý šiel na obed s nami, tomu to nedalo. So smiechom nás neprestajne podpichoval. „Len vy dlho neváhajte, rýchlo si to rezervujte. Najlepšie, ak to pôjdete ihneď zaplatiť. Preboha, za takéto peniaze? O pár hodín to tu už nebude! Čo nechápete, vidieť takú exotickú krajinu, veď to je úžasná príležitosť! Vy neviete, že tam nakrúcali Sandokana?“ Vysmieval sa. „Prosím ťa, prestaň, to by mi ani vo sne nenapadlo, že Maledivy! Ani vo sne!

Taká diaľka, a tropické horúčavy... a tak narýchlo?... Tak, to teda, vôbec!...

Lákavá predstava exotiky nás však začala pomaličky, potichu nahloďávať. Takáto šanca nás vlastne už nikdy, myslím, že ani do konca života, nemusí stretnúť! Je to fakt! To môže prísť iba raz. Vidieť takú vzdialenú neznámu zem, more, ale čožeby, aké more – Indický oceán! Zrazu nám to pripadalo ako úžasné dobrodružstvo! Nikdy by som neverila, ako ľahko vie človek zabudnúť na svoje predsavzatia a podľahnúť!

No, tak ako?... ÁNO, IDEME!

Cesta lietadlom bola dlhá, ale len čo sme vystúpili, tá neobyčajná krajina to svojím pôvabom vzápätí vyvážila. Dostali sme sa na jeden z mnohých atolov s exotickým menom Lohifuschi. Nielen to meno, ale všetko vôkol bolo exotické a nevidané. Naozaj, pre nás, až neuveriteľné! V neobyčajne vlhkom vzduchu sa šíriло tisíce vôní z krásne kvitnúcej vegetácie. A to úžasné more! Nádherné priezračná voda s množstvom koralov a húfmi pestrofarebných rybičiek, malých i väčších. Jednoducho, boli sme na čisto očarení. Nemôžem neplesať nad tou nádhrou. Ešte aj vybavenosť a starostlivosť personálu bola na jednotku. Teda, musím priznať, že to všetko dohromady pôsobilo neopakovateľným dojmom. Pre našinca, suchozemca, to

bolo niečo, ako ozajstný RAJ.

A navyše, ku všetkej tej nádhre sa pridružil neočakávaný a neobyčajne silný príbeh.

Náš ostrov bol neveľký, na dĺžku nemal ani kilometer a šírka bola asi polovičná. Hostom sa neodporúčalo navštevovať východnú pozdĺžnu stranu pobrežia. Zvedavosť však bola silnejšia, takže sme sa vybrali na prieskum. Našli sme však len divoké skalnaté pobrežie, o ktoré sa trieštili obrovské vlny. Nezostali sme tam dlho, čosi, akýsi nepokoj, či predtucha nás ťahala ďalej. Medzi hustými kvitnúcimi kríkmi sa pred nami ukázal ligotavý biely chodník. Kráčajúc po mäkkom piesku sme si veselo hrkúťali, keď sme zrazu pocítili, že tam nie sme sami. V tom okamihu sa nám za chrptom ozval mužský hlas. Ten tichý hlas spieval akúsi známu melódiu: Kte domof muj, kte domof muj, foda chučí po lučinach, bory šuumi pooskalinach... Zostali sme stáť ako obarení. Bože, či sa nám mari?... Čo je to, vari nejaká halucinácia?... Ved' to znie ako hymna!... Naša hymna?... Tu, pod kokosovými palmami, na druhej strane sveta? Bolo to neskutočné. Pomaly sa k nám blížil starý muž a s príjemným úsmevom vysvetľoval: „Nechnevaj sa, prosím, nechťel fas rušiť, ja fas slyšeť, jako fy mluviť. Ja, moc, moc chtel slyšeť fašu reč. Ja sem narodil a fyrastol v Opave. Ja tam chotil to školy, to prvni tšidy. Moje meno je Herbert... a umim saspiť tu chymnu celu, aš to konec. A téš tve česke písničky!“

Dívali sme sa naňho s úžasom, kde sa tu odrazu vzal? A tento človek priam žiaril. Neskrývaná radosť mu svietila v sivomodrých očiach. Bolo to zrejme. Tešil sa, že sa konečne môže s niekým zhovárať tou svojou zvláštnou rečou – takmer češtinou. Pridal sa k nám, kráčali sme ďalej a on pokračoval vo svojom príbehu. Jeho rodina žila v Opave, otec, ako nemecký vojak, padol vo vojne. Matka Češka, zostala sama so šesťročným chlapcom. Keď sa začalo vysídľovanie nemeckých občanov z povojnového Československa, nastala pre nich tá osudná chvíľa. Týkalo sa to aj zmiešaných manželstiev – nemecké priezvisko – nemecká príslušnosť. Starý pán zosmutnel a spomínal, ako prišli k nim domov ozbrojení muži a vyháňali ich z vlastného domu. „Maminka se vši silou chytala ramu u dveži a kšičela. Ja sem Češka, tu sem se narodila! Ja nechci nikam odejít, tu je muj dum!... Ja nevjedel co se teje,... teš sem kšičel... Ale nic nepomochlo, silno tachali ji ode dveži a maminka mne teš tahala z kouta, protoše ja se skryfal... Otviesli nas to Německa... A mi všecho doma museli sanechat.“

Pritom, ako sa snažil opísať tieto udalosti, oči sa mu zaplňali slzami, ktoré už nevládal zadržat'. Plakali sme s ním... Aké sa to diali hrozné krivdy – navyše podložené zákonom!

Aký šok muselo pretrpieť to šesťročné dieťa. Jeho úprimný a dávnou bolesťou naplnený príbeh nás celkom dostal. V ňom, však napriek všetkému, nezostala žiadna stopa hnevu, ani len tieň nenávisti. Iba smútkom obostretá spomienka na rodný dom a krajinu svojho detstva. Odvtedy sa už nikdy do Čiech nevrátil. Nenachádzal dôvod. Vyrástol, dospel a musel najprv zostarnúť, aby sa dočkal tejto, preňho tak vzácnej chvíle. Chvíle, kedy mohol opäť po dlhých rokoch začuť tie známe zvuky, tie tóny, tú melódiu, pripomínajúcu reč matkinu.

Pomalým krokom sme sa dostali až k nášmu bungalovu. Pozvali sme ho dnu, aby si trochu oddýchol. Pokračovali sme v družnom rozhovore, ako dávni priatelia, akoby sme sa poznali najmenej tridsať rokov. Prebrali sme všetky možné témy z jeho i z nášho života a každou ďalšou minútou sme si stále viac a viac rozumeli. Celkom jasne sme pochopili, akým úžasným človekom je tento starý muž. Koľko láskavosti, mieru a pohody z neho vyžaruje. Ako sa dokázal bezo zvyšku vypořadať so všetkým tým zlom, ktoré musel zažiť.

Bože,... ako málo k porozumeniu stačí!

Iba chvíľu srdcom počúvať a precítiť. Stačí len niekoľko krátkych okamihov naplnených ľudskosťou. A odrazu nastáva spojenie – úplne neznámi ľudia pocítia vzájomnú blízkosť. Objavia vzácny dar priateľstva.

Vymenili sme si adresy. Neprestajne nástojil na tom, aby sme ho určite prišli navštíviť, musí nás predsa zoznámiť s ostatnými členmi rodiny!

– DOHODNUTÉ! – Len čo sa naskytnie vhodná príležitosť, ideme do Nemecka. Neďaleko Mníchova, do malého mestečka, kde má svoju vlastnú malú továreň na výrobu syrov, svoj dom a svoje kráľovstvo. Jasné, prideme! Áno, musíme to predsa všetko vidieť a pozdraviť nášho priateľa Herberta.

V ten deň a v tej chvíli sa nám to videlo úplne samozrejme. Vhodná príležitosť sa žiaľ, už nenaskytila. Ako to už býva, život nám postavil do cesty mnohé ďalšie a skutočne neodkladné „príležitosti“. Nikdy sme ho už nevideli. Stále však opatrujeme trvalú stopu, ktorá nám zostala v duši – tie vzácne, intenzívne prežité momenty ľudskej vzájomnosti.

MÁRIA BERITHOVÁ

za uvedenú prózu získala

„Cenu Miestneho odboru Matice slovenskej v Trenčíne“

v XXIX. ročníku celoslovenskej literárnej súťaže

Jozefa Braneckého

STUDŇA SA TAJNE S DAŽĎOM ZHOVÁRA

SPOMIENKA NA PANI POŠTÁRKU ANNU MATIÁŠOVÚ

Ide, ide, poštárka Anička,
na pľaci brašňu má,
pred ňou je kárika.
Noviny, listy, časopisy vezie.
Pomaly cupká. Ide na svoj rajón.

Ľudia ju čakajú, majú ju radi,
Poštárka nesie im penziu
a dáva im dobré a múdre rady.
Ochotne rozdáva, starým i mladým.

Prináša noviny zo sveta i domova.
Len mier a pokoj nech sa v srdciach
rozhojňuje
a pani poštárka sa každému dobrému
slovu poďakuje.

Kým bola? Aká bola žena, na ktorú si aj po 23 rokoch spomíname? V obci bolo viac zaujímavých ľudí. No pani poštárka Matiašová bola svojim životným príbehom jedinečná. Ľudia si ju vážili a mali ju radi.

Bola skromná, dobrosrdečná a priateľská. Narodila sa 14. augusta 1914

ako nemanželské dieťa. Od malička mala ťažké detstvo. Tvrdlo pracovala, aby pomohla matke, s ktorou mala pekný vzťah. Tá sa časom vydala za „pána majstra“, murára Frantu Michalku, pochádzajúceho z Moravy. V manželstve sa im narodili dve dcéry, s ktorými si pani Matiašová dobre

rozumela. Jej matka slúžila v židovskej rodine Milichovcov v obci. Nie len slúžila, ale aj varila a vypekala dobroty. Bola uznávaná kuchárka. Pani Anička s mamou slúžila dlhé roky v tejto rodine. Z jej rozprávania viem, aká bola domáca prísna a za všetko ju karhala. Dôležité bolo, že

od tejto rodiny dostali „strechu nad hlavou“ a to bývalý „Bar pod klenbou“. Za ubytovanie platili nájom. Majitelia tohto bytu jej dali písomné doživotné právo na užívanie týchto priestorov. No vtedajší predseda MNV to neakceptoval a pani poštárka sa musela vysťahovať, no zmieri-la sa s tým, keď jej otec dal náhradné ubytovanie, kde aj dožila.

Pani Matiašová bola veľmi pracovitá, zručná a žiadnej práce sa nebála. Vedela háčkovať, vyšívať a tak v starobe si spríjemňovala a zútulňovala svoje obydľie.

Ako dospelá sa zamestnala v Melčickej tehelni ako robotníčka. Pracovala tam 20 rokov. Po zrušení tehelne sa zamestnala ako poštová doručovateľka u pána Hrneka a neskôršie u pána Stopku v terajšej budove Pošty až do odchodu do dôchodku. Ako dôchodkyňa si privyrábala v Ovocinárskom štátnom majetku na Doline. V roku 1990 bola zamestnaná na obecnom úrade ako hospodárka Svadobky a upratovačka. Svoju prácu si svedomito plnila. Bola veľmi zodpovedná a pedantná.

Pani Matiašová sa celý život obliekala do sedliackeho kroja. Na hlave nosila vyškrobenú bielu šatku a vždy bola „ako z cukru“. Bola strednej pevnejšej postavy. Tvár mala láskavú s prenikavými hnedými očami. Žila skromne a aj s tým málom, čo mala, sa vedela podeliť. Bývalé kolegyně z pošty spomínajú, že nikdy

neprišla za nimi s prázdnyimi rukami. Tešili sa, keď im priniesla svoje povestné „orechové štangličky“, ktoré nikdy nestvrdli, ale rozplývali sa v ústach. To bola jej špecialita.

Pamätám si ju, ako v „noške“ nosila drevo k lesíku, aby mala v zime čím kúriť. Bola kresťanský založená a pravidelne v nedeľu chodila do kostola na Služby Božie do Kochanoviec. Dožila sa 85 rokov, nikdy sa nevydala a nikomu nebola na záťaž. Zaspala a viac sme ju už nestretli. No v spomienkach nám vždy zostala. Zomrela 1. júla 1999 vo svojom príbytku. Vzácnu mala povahu pre jej otvorenosť povedať vždy pravdu a svoj názor, keď sa niekomu krivdilo. Táto vlastnosť nie vždy bola príjemná dotknutej osobe. Ale povedala to takým spôsobom, že nikoho neurazila. Vykompenzovala to jemným úsmevom, lebo vedela, že jej kritika padla na „úrodnú pôdu“. Podľa spisovateľky Boženy Němcovej: „Šťastná to žena“.

Oľga Kusendová

Zľava: Hermína Benková, upratovačka v kultúrnom dome, Anna Matiašová, hospodárka v Svadobke, Anna Nováková, vedúca obecnej knižnice, Anna Lobíková, vedúca obecnej prevádzkarne

DOBRÝ ODPOČINOK

V jednej z legiend sa hovorí, že apoštol Ján mal jarabicu, ktorú kŕmil a o ktorú sa svedomite staral. Jedného dňa ho navštívil muž – lovec a bol udivený, keď videl, ako sa Ján s tým vtákom bezstarostne hrá. Povedal asi toto: „Prekvapuje ma, že ťa vidím zaoberať sa takou hrou, keď ti bolo zverené dôležité poslanie hlásať evanjelium.“

Ján sa pozrel na luk, ktorý mal práve prehodený cez plece a odpovedal: „Držíš svoj luk stále napnutý?“ Lovec s istotou v hlase odpovedal: „Nie, to by ho zničilo. Keď nelovím, povolím tetivu.“ Apoštol prikývol a povedal: „Rovnako tak ja, z toho istého dôvodu povolím svoju myseľ!“

Viete, kto povedal: „Podťe sami na osamelé miesto a odpočinite si trochu“? Možno tušíte, že to bol Ježiš. Prečo to však povedal? Evanjelista Marek zdôvodňuje rozhodnutie svojho Učiteľa takto: „Lebo toľkí prichá-

dzali a odchádzali, že sa nemali ani kedy najesť.“ Aj Boží Syn bol unavený a túžil po tak potrebnom odpočinku.

Jedno leto oznámil kňaz vo svojom zbore, že si nevezme dovolenku, pretože diabol nikdy nejazdí na dovolenku a on musí chrániť jemu zverené spoločenstvo pred jeho útokmi. Niektorí členovia zboru sa skryte pousmiali, iní si pomysleli, že majú veľmi svedomitého kňaza. Jeden muž šiel domov a cestou tak ako neraz predtým uvažoval, ako by sa zachoval Ježiš.

V tichu svojho domu otvoril Bibliu a po dôkladnom hľadaní zistil, že Ježiš mal počas troch rokov svoje aktívne služby okrem nočného odpočinku a šabaty (v judaizme siedmy, sviatočný deň v týždni) desať období, keď odišiel od zástupov. Na ďalšiu nedeľu sa preto svojho kazateľa spýtal: „Nasledujete príklad diabla,

alebo príklad svojho Pána?“

Odpočinok znamená: čas obnovenia, načerpania novej energie a rozvíjania najcennejších vzťahov. Považujem skoro za zbytočné klásť otázku, či je potrebné nájsť si čas na odpočinok. Kto to neurobí, skôr alebo neskôr zlyhá, či, ako sa dnes zvykne vraviť, „vyhorí“.

Ale Pán Ježiš nám nechce byť vzorom len v tom, aby sme odpočívali. Chce nás inšpirovať aj v tom, ako odpočívať. Keď totiž odchádzal na osamelé miesta, nebol v skutočnosti sám, ale v intenzívnej blízkosti svojho Otca.

A tak nám s odkazom na Boží sľub „Ja vám dám odpočinutie!“ prajem, aby sme si nielen vyčlenili správny čas na odpočinok, ale našli odpočinutie u nášho Boha.

*Mgr. Ján Ochodnický,
evanjelický a. v. farár*

Dlho očakávaná atmosféra leta sa opäť vznáša povetím a robí nás šťastnými. Leto je plné svetiel a farieb. Všetko je prežiarené slnkom. Kvitnú ruže, divé maky a more kvetov, ktoré len málokto pozná po mene...

Leto budí drozdy, farbí broskyne aj pšenicu. Horúce slnko hľadá svoj odpočinok v hĺbočinách mora: na štítoch vysokých hôr sa belie čistunký sneh, ktorý sa odráža v tichu horských plies. Večerný vánok, hladkajúci plné klasy, je tichou modlitbou vďaka za nový chlieb. Ešte aj noci sú iné: naplnené vôňou pokosenej trávy vo chvíľach, keď sú hviezdy na dosah ruky – to neprináša len tak ľahko na oči spánok. Človeku sa chce žiť, že by nedbal, aby tu leto bolo stále.

Áno, svetlo a život sú dva hlavné znaky leta. Zem je priam posadnutá rodivou vášňou. Všetko je naplnené životom až po okraj. V tráve vyspevujú milióny cvrčkov, do čoho sa nenútene zapájajú hlasy zvoncov pasúceho sa stáda. Nemožno sa tej muziky napočúvať, ležiac kdesi pod lipou, na ktorej sa pokúšame spočítať listy. Leto nám ponúka vidieť a cítiť viac krásy, ako možné vôbec v živote. Ba dovoľuje nám stať sa romantikmi: napríklad túlať sa bez cieľa s bosými nohami po chladne rose: pozorovať pritom zobúdzajúce sa slnko, ktoré silou prináša deň plný Božej lásky.

Potrebné je pozerieť sa a načúvať tomuto spevu zeme. Sú to požehnané chvíle, vhodné na spomínanie, na snávanie o budúcnosti, teda aj večnosti, aj na dôverný rozhovor v Bohom. Ony spôsobujú náš život ľahším a spájajú harmóniu prírody s našim neustále nespokojným vnútrom.

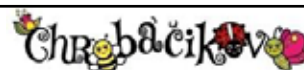
Ony vlievajú pokoj a istotu o Božej добрôte, prejavujúcej sa v mnohorakej podobe a kráse leta.

Tu si uvedomujeme, že náš život nemôžeme žiť ako partiu šachu, v ktorej je všetko vypočítané, ako hlavolam, alebo poučku, či len ako zápas, v ktorom je všetko ťažké. Tu prežívame život ako neustály sviatok, v ktorom sa obnovujú stretnutia v Bohom, ktorý nás k tejto kráse povolal.

Leto má naozaj mnohoraké prejavy krásy a šťastia. Prajem vám, milí priatelia, aby ste zažili aj cez toto leto mnoho krásneho a uchovali si tieto vzácne „obrazy“ vo svojom srdci, veď aj ony nám dajú silu žiť a dôverovať a odvahu k novému životu.

Mgr. Andrej Krupa, rímskokatolícky farár

ZO ŽIVOTA MATERSKEJ ŠKOLY

Potichučky po zime prišlo dlho očakávané ročné obdobie jar a s ním aj prvý jarný mesiac marec. Už tradične sa v materskej škole venujeme v tomto mesiaci knihám, pretože má prívlastok „Marec mesiac knihy“. Deti sa rozprávali o knihách, učili sa správne zaobchádzať s knihami, hrali sa na knižnicu, dramatizovali známe rozprávky. Tiež sme si pripomenuli nášho rodáka a spisovateľa Jána Smreka a deti sa učili básničky z Maľovanej abecedy. Pri tejto príležitosti navštívili aj miestnu Obecnú knižnicu, kde im pracovníčka knižnice priblížila ako si môžu požičať rôzne knihy a ako to v takej knižnici funguje. Deti vyrobili taktiež vlastné knihy a záložky, ktoré potom venovali Obecnej knižnici. V tomto mesiaci bol do prevádzky uvedený opäť knižkodomček, ktorý je v priestoroch materskej školy a taktiež si z neho môžu deti požičiavať domov knihy. V MŠ sme v tomto období privítali aj pani spisovateľku Martinu Paškovú, ktorá napísala knihu „Izabelkine dobrodružstvá“. Porozprávala deťom ako kniha v jej rukách postupne vznikala, kto je ujo ilustrátor a deťom prečítala jeden príbeh, o ktorom sa spolu porozprávali.

Pomaličky sme sa prehlpli do ďalšieho jarného mesiaca apríla, kde aktivity s deťmi boli zamerané na zmeny v prírode vplyvom jarného počasia, pozorovali sme životné prejavy rastlín – deti sadili kvietky, hrach, fazuľu pričom pozorovali klíčenie a rast v rôznych podmienkach. Popritom sme sa pomaly začali pripravovať na Veľkú noc. Pred veľkonočnými sviatkami sme si pripomenuli jarné zvyky, deti maľovali rôznymi technikami kraslice a vyrábali veľkonočné pozdravy pre rodičov. Atmosféru veľkonočných sviatkov nám spríjemnila p. Micháliková, ktorá nám prišla ukázať pletenie korbáčov. Niektoré deti prvýkrát videli prúťky, vyskúšali si plieť korbáče a za pomoc si korbáč mohli odnieť domov na šibačku. V tomto období navštívili predškôláci prvý ročník na základnej škole, kde sa oboznámili, ako sa učia prváci. Za milé privítanie naši predškôláci kamarátom vyrobili darčeky, ktoré im odo-

vzdali. Každoročne si v MŠ pripomínáme „Deň Zeme“ a inak to nebolo ani tento rok. Deti sa tešili, ako aj ony svojimi malými rúčkami môžu prispieť k tomu, aby bola naša Zem krajšia a čistejšia. Zobrali si vrecia, rukavice a zberali odpadky v okolí MŠ a taktiež čistili verejné priestranstvá v obci od odpadkov. Odpadky triedili do vriec, čím si zopakovali separovanie odpadu, ktoré realizujeme v škôlke po celý rok.

Koncom apríla navštívili našu MŠ dobrovoľní hasiči z Ivanoviec.

Najskôr viedli besedu o dôležitosti prevencie pred požiarom a následne deťom vonku ukázali hasičskú techniku a 2 autá, s ktorými zasahujú pri požiaroch a živelných pohromách. Deti si mohli vyskúšať striekať z hadíc na cieľ, prezrieť rôzne hasičské náradie a obliecť zásahové oblečenie.

Ani sme sa nenazdali a prišiel máj a s ním nové aktivity, zážitky a vedomosti. Začiatkom mája sa deti venovali

témam o rodine a pripravovali sa na sviatok, ktorý je venovaný všetkým mamičkám. Nacvičovali sme program na vystúpenie a pripravili darčeky pre mamičky. S básňami, piesňami a tančekom deti vystúpili v nedeľu na Deň matiek v kultúrnom dome v obci. V máji sa predškôláci 4-krát zúčastnili plaveckého výcviku v Trenčíne, kde sa učili základy plávania. Našu škôlku navštívil rytier Gaston so svojím vystúpením, v ktorom deťom priblížil život na hradoch v minulosti a tiež si mohli pozrieť a vyskúšať dobové kostýmy. Na výlete v Novom Meste nad Váhom deti navštívili mestské divadlo s divadelnou prehliadkou amatérskych divadelných súborov s predstavením „Kazisvet“, potom sa prešli parkom, kde našli lavičky známych spisovateľov a pohrali sa na detskom ihrisku.

Mesiac jún sa začal neopakovateľnými zážitkami, ktoré deťom vyčaroval Medzinárodný deň detí. Oslávili sme ho v duchu „Indiánskeho dňa“, kedy si deti od rána pripravovali indiánske čelenky, vyrábali indiánske oblečenie a pomalovali tvár. Pre deti boli pripravené rôzne disciplíny spojené s indiánskou tematikou, kde za splnenie disciplíny získali kúsok z mapy a na záver podľa mapy našli poklad – indiánsky stan s darčekom.

V júni sme tiež absolvovali koncoročný výlet na Ranč pod babičkou v Bojnnej, kde si deti mohli pozrieť ale aj pohladkať rôzne zvieratká.

Našu škôlku navštívilo aj divadielko PRÍBEH s predstavením „Dobry deň pán učiteľ“, v ktorom deťom priblížili ako to vyzerá v škole, keď v nej nie sú žiaci a deti si zopakovali prostredníctvom divadielka vedomosti z rôznych oblastí. Posledný júnový týždeň patril predškôlakom, ktorí sa lúčili so škôlkou. Najskôr absolvovali slávnostnú rozlúčku v Svadobke, kde sa lúčili za prítomnosti pani starostky, pána riaditeľa školy, rodičov a pani učiteliek. Posledný deň sa lúčili so svojimi kamarátmi v škôlke, ktorí im odovzdali darčeky na pamiatku, zažehali veľa úspechov v škole a na záver si spoločne zatancovali.

V júli pre niektoré deti škôlka pokračovala, iné si už doma užívali prázdniny. Hneď v prvý júlový deň sme boli na výlete v Chocholnej-Velčiciach na akcii Jánske ohne, kde bol pripravený na celé dopoludnie program pre deti. Počas celého júla si deti v škôlke užívali prázdninové činnosti, hry, pieskovisko, školské ihrisko a veľa zábavy.

Na konci júla sa však už brány škôlky zatvorili pre všetky deti, pretože odišli na prázdniny. V septembri sa opäť brány škôlky otvoria a budeme sa tešiť na všetky deti.

Jana Ondrejčíková

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

1. 3. 2022 ~ 31. 7. 2022

NARODILI SA

Ján Juriš
Lucas Nováček
Tiffany Chmelárová
Ema Pavlíková

OPUSTILI NÁS

Lýdia Plesnivá
Ján Michalec
Dušan Chrenko
Anton Motyka

70-roční

Anna Haľková
Mária Kuchtová
Anna Sklárová
Mgr. Margita Lichnerová
Mária Hulvákova
Ján Križko
Anna Mizeráková
Emília Gavurová
Pavol Štefkovič
Jaroslav Švec

JUBILANTI

75-roční

Ján Macek
Mária Čaňová
Ján Benko
Elena Pyková
Vladimír Juriš
Ing. Helena Zemáneková
Ľudovít Staňák
Eva Kollerová
Jozef Gavura
František Ťurge
Anna Borotová

80-roční

Ján Kuchta
Rudolf Guga
Ivan Chlapík
Libuša Minárčicová
Božena Dubovská
Ľudmila Benková

85-roční

Žofia Malcová

90-roční

Judita Kollárová

95-roční

Božena Miškerníková

Stav obyvateľov k 31. 7. 2022: 1 665 osôb

Prišľahovali sa: 24 osôb

Odsťahovali sa: 5 osôb

RÝCHLE SPRÁVY

Knižnica Jána Smreka v budove Obecného úradu v Melčiciach-Lieskovom je otvorená každú stredu 14:30 -16:30.

Pamätná izba Jána Smreka v Melčiciach-Lieskovom je otvorená celoročne. Je potrebné sa objednať na obecnú úradu na tel.č. 0911 065 510.

Nadalej ponúkame občanom možnosť zasielania **sms** správ oznamov miestneho rozhlasu. Je potrebné o túto službu požiadať osobne alebo na e-mailovej adrese ocu@melcice-lieskove.sk a uviesť telefónne číslo, na ktoré si prajete sms zasielať.

V prípade, že ste dobre nerozumeli oznamu z miestneho rozhlasu, na tomto telefónnom čísle sa vám vždy prehrá posledný hlásený oznam – 0915 655 449.

Ponúkame Vám možnosť zadarmo si stiahnuť aplikáciu **SOM V OBRAZE**, a tam môžete mať dostupné nami zverejňované informácie na webovej stránke obce.

Opäť vám dávame do pozornosti kontakty pracovníkov obecného úradu:

Obecný úrad – 032/64 902 98

Mgr. Katarína Remencová, starostka obce – 0905 345 389, starosta@melcice-lieskove.sk

Ing. Janka Jančová – pre vybavovanie ohlásení drobných stavieb, územnoplánovacích informácií, žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, prenájmu obecných budov, ocu@melcice-lieskove.sk, kultura@melcice-lieskove.sk, 0911 065 510

Dagmar Fabianová – pre vybavovanie daní a poplatkov, poplatkov za komunálny odpad, drobný stavebný odpad, výrubov drevín, podateľne, prideľovanie kompostérov pre domácnosti, overovanie podpisov a listín:

podatelna@melcice-lieskove.sk, danepoplatky@melcice-lieskove.sk, 0911 023 510

Milota Habdákova – pre vybavovanie matričnej agendy – úmrtí, sobášov, pohrebných miest, trvalých a prechodných pobytov, overovanie podpisov a listín:

obec@melcice-lieskove.sk, matrika@melcice-lieskove.sk, 0911 042 510

Jana Tuhárska – Spoločný stavebný úrad pre obce Melčice-Lieskové, Ivanovce, Štvrtok: stavebnyurad@melcice-lieskove.sk, 0910 222 085, 032/64 012 84

Gabriel Dovičič – malá obecná kompostáreň a prevádzka, 0911 048 510

Melčicko-Lieskovský Elán • ročník IV. • číslo 2 • Vydáva: Obecný úrad, 913 05 Melčice-Lieskové 119, IČO: 00311766 • www.melcice-lieskove.sk • Redakčná rada: Mgr. Katarína Remencová, Ing. Janka Jančová, Mgr. Daša Fabianová, kolektív prispievateľov • Grafická úprava: Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne • EV 5779/19 • ISSN 2644-5034 • Vychádza 3-krát ročne •

Fotografie: archív OcÚ a ZŠ s MŠ Melčice-Lieskové • Náklad: 600 výtlačkov • Vydané: august 2022 • Nepredajné